

Eindverslag

Lerende Regio Arnhem

Projectleiders

Lisette van Straaten (ROC Rijn IJssel)
Marith Berntsen (RBL Midden Gelre)

Auteur

Emile Dumoulin (ROC Rijn IJssel)

Projectleden

Marielle Albers (VSO Mariendael)
Hannah van den Berg (ROC Rijn IJssel)
Marco Bleumer (VSO Mariendael)
Emile Dumoulin (ROC Rijn IJssel)
Nancy Ecoma-Verstege (ROC Rijn IJssel)
Peter Fransen (ROC Astrum College)
Gijs de Haardt (ROC Rijn IJssel)
Ingrid Holtus (ROC Rijn IJssel – ISK)
Jolanda Jansen (ROC Rijn IJssel – ISK)
Nathalie Jansen (VMBO 't Venster)
Mieke van Meerten (VSO Briant College)
Cor Onderstijn (VSO Mariendael)
Else Rogmans (VSO Briant College)
Marianne Vogels (ROC Astrum College)
Gabrielle Wintering (ROC Rijn IJssel)
Ineke de Witte (ROC Rijn IJssel – ISK)

Lerende Regio Arnhem

Jos Gipmans

Stuurgroep

Jos Gipmans
Wouter Groothedde
Harald Hentenaar

De afgelopen jaren waren er ook anderen betrokken bij het project. Wij danken hen voor hun inzet!

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Sluitend vangnet voor overstappers in een kwetsbare positie	2
Samen verantwoordelijk	4
Zachte landing	5
Warme overdracht	6
Doorstroomcoaches	7
Geen brug te ver	8
Lessen van een crisis	9
Communicatie	10
Start and go mbo en een duurzame toekomst	11
Conclusie	12
Bijlage A: tabellen met uitgezette acties en ondersteunde jongeren 2019 – 2020.....	14
Bijlage B: tabellen met uitgezette acties en ondersteunde jongeren 2018 – 2019.....	15
Bijlage C: tabel met ondersteunde jongeren Start and go mbo	16

Inleiding

Voor u ligt het eindverslag van het project Start and go mbo. Het eindverslag dient ook als jaarverslag voor het schooljaar 2019 – 2020. Hoewel het hier een eindverslag betreft hebben wij ervoor gekozen om in de tegenwoordige tijd te schrijven. Dit omdat het project in een andere vorm wel voortgezet zal worden en omdat de doelstellingen ongewijzigd relevant blijven naar onze mening.

Het project Start and go mbo is een samenwerkingsproject van de Lerende Regio Arnhem en de RMC regio Arnhem om het relatief hoge percentage voortijdige schoolverlaters in de regio Arnhem terug te dringen. Het project is begonnen in 2017 en zal na 1 januari opgaan in een volgend vsv-project.

Het project is erop gericht om jongeren in een kwetsbare positie te monitoren en te helpen bij de overstap van v(s)o naar mbo. De doelgroep is afgebakend om jongeren te omvatten die afkomstig zijn van het vso, praktijkonderwijs, vmbo-basis en de Internationale Schakelklas (ISK) en overstappen naar mbo-niveau 1, 2 of de overstap maken van mbo-niveau 1 naar mbo-niveau 2.¹

Het doel van het project is om tenminste 70² jongeren in een kwetsbare positie te ondersteunen in de overstap door middel van het realiseren van een sluitend vangnet. Hiermee levert het project een bijdrage aan het uiteindelijke overstijgende doel dat er voor iedere jongere in de regio Arnhem een passend (onderwijs)traject is dat hem/haar perspectief biedt op passend werk en de daarbij behorende plek in de samenleving.

De eerste fase van het project, de onderzoeksfase, is afgerond begin 2018. Fase twee, het ontwikkelen van pilots, is begonnen in april 2018. Deze fase werd opgevolgd door het uitvoeren van de pilots, oftewel fase drie. Tijdens de overstapmomenten van de zomer van 2019 en 2020 zijn er structureel deelnemers geholpen door het project Start and go mbo. In het jaarverslag van schooljaar 2018 – 2019 hebben wij de eerste resultaten gedeeld. In het huidige eindverslag zal er verslag gedaan worden van de activiteiten in schooljaar 2019 – 2020 en zal het gehele project in ogeschouw genomen worden.

We beginnen het eindverslag met een korte toelichting op hoe de vijf pilots van het project Start and go mbo tot stand zijn gekomen en hoe zij een sluitend vangnet vormen voor de deelnemers. Hierna zullen we per pilot kort terugblikken op schooljaar 2018 – 2019 om vervolgens in te gaan op de activiteiten in schooljaar 2019 – 2020. Wij ontkomen er niet aan om in deze beschrijvingen ook te verwijzen naar covid-19 en de impact die dat, en de maatregelen daaromtrent, heeft gehad op de pilots. We willen echter proberen om hier een positieve draai aan te geven door na de pilots nog even centraal stil te staan bij welke lessen er uit de huidige crisis getrokken kunnen worden voor zo ver van toepassing op de doelstellingen van dit project. Hierna zal er stilgestaan worden bij de verschillende communicatiekanalen die wij gehanteerd hebben tijdens dit project.

Als laatste zullen we ingaan op het nieuwe regionale vsv-programma, hoe het huidige project zich daartoe verhoudt, op wat voor wijze onze pilots en kennis hierin zullen terugkomen en welke aanbevelingen wij kunnen doen voor de toekomst. In de bijlagen kunt u de cijfers van de geholpen deelnemers in dit project vinden.³

---

¹ Voor een toelichting op de doelgroep en hoe er tot deze definitie is gekomen zie 'Projectplan fase 2 Start and go mbo'.

² Zie maatregel 'Verbeteren aansluiting onderwijs – onderwijs voor jongeren in een kwetsbare positie' van de Lerende Regio Arnhem.

³ Op het moment van schrijven is nog niet voor iedere pilot precies duidelijk hoe zij zullen verdergaan. Behalve dat er gekeken wordt hoe ze passen binnen het nieuwe regionale programma, waarover later meer, is er ook veel onduidelijk door covid-19. We zullen in dit eindverslag een zo'n goed mogelijk beeld geven van de toekomst van de pilot voor zo ver wij daar nu zicht op hebben. Voor het laatste nieuws omtrent de voortzetting verwijzen wij naar onze website: www.start-and-go-mbo.nl.

Sluitend vangnet voor overstappers in een kwetsbare positie

In de eerste twee fasen van het project is er door het projectteam zorgvuldig gekeken en gebrainstormd over hoe een vangnet voor jongeren in een kwetsbare positie het beste geïmplementeerd kan worden bij de overstap v(s)o naar mbo. Dit is gedaan door het doen van literatuuronderzoek en het onderzoeken van 'best practices' bij andere gemeenten. Verder is er in Finland gekeken hoe een ander land met deze problematiek omgaat. Ten slotte is er in kaart gebracht welk aanbod er al bestaat voor de doelgroep.

Aan de hand van alle bevindingen zijn er een vijftal kansrijke pilots ontwikkeld. Samen vormen deze pilots een sluitend vangnet voor jongeren in een kwetsbare positie. In de praktijk betekent dit dat de verschillende pilots van het project aansluiten op elkaar en op verschillende momenten in de onderwijs carrière van de leerlingen plaatsvinden. Er is getracht een begeleidingstraject te vormen voor studenten vanaf het eerste nadenken over een vervolgopleiding tot de eerste stappen op de nieuwe mbo-opleiding.

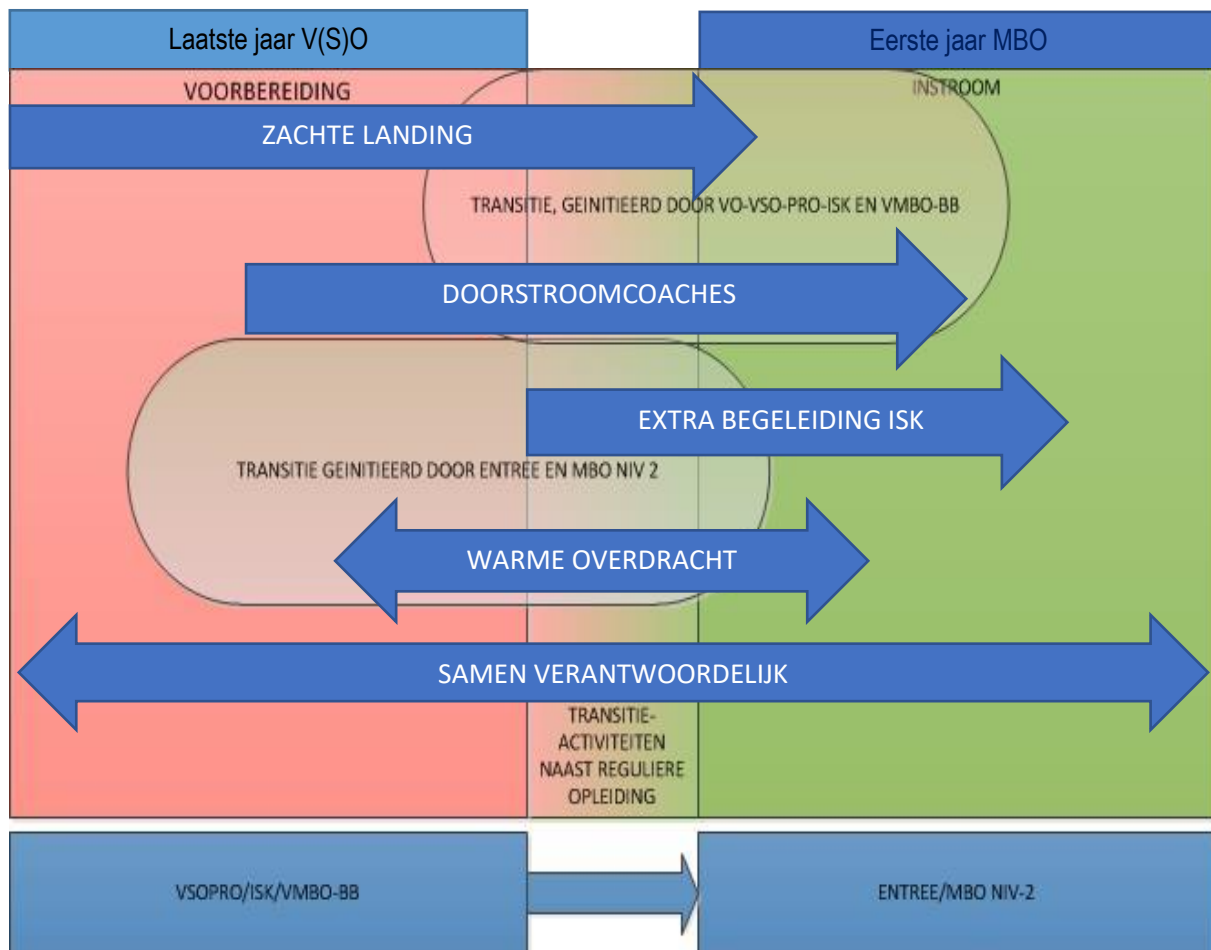
Allereerst is er de pilot 'samen verantwoordelijk' welke zich richt op de samenwerking tussen de verschillende scholen en onderwijstypes. Het doel is om de verantwoordelijkheid voor een succesvolle overstap bij alle onderwijsprofessionals te leggen en samenwerking tussen professionals te verhogen. Deze pilot helpt bij het creëren van de randvoorwaarden voor een hoge kans op een succesvolle overstap voor de jongere in een kwetsbare positie.

De pilot 'zachte landing' richt zich op de voorbereiding van de jongere op een juiste keuze van mbo-opleiding. Er worden verschillende activiteiten aangeboden om beter zicht te krijgen op het eigen kunnen en de interesses van de jongere om een duurzame vervolgopleidingskeuze te maken. Wanneer deze keuze gemaakt is komt de pilot 'warme overdracht' in beeld. In deze pilot wordt geprobeerd de jongere te helpen door middel van een goede informatievoorziening tussen oude en nieuwe school. Tevens wordt geprobeerd de breuk tussen oude en nieuwe school minder abrupt te maken door middel van bijvoorbeeld een kennismakingsgesprek waar de oude mentor of ander bekend gezicht van de oude school bij aanwezig is.

Waar de voorgaande drie pilots op de gehele doelgroep gericht zijn, zijn de laatste twee pilots, 'doorstroomcoaches' en 'geen brug te ver', gericht op jongeren binnen de doelgroep die nog een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. De pilot 'doorstroomcoaches' richt zich op leerlingen in het v(s)o die extra hulp en begeleiding kunnen gebruiken bij de overstap en volgen deze leerlingen wanneer zij al op het mbo zitten. De doorstroomcoaches zijn speciaal aangesteld en gefinancierd vanuit het project Start and go mbo. Belangrijk om op te merken is dat zij er niet zijn om taken van de mentor of andere instanties over te nemen, maar er meer zijn als spin in het web bij de overstap. Zij werken dus aanvullend op de al bestaande zorgstructuur. Zij kunnen vanuit een school-onafhankelijke positie communicatie tussen scholen op gang zetten, bemiddelen, als vraagbaak dienen (voor zowel school als leerling) en zijn een vertrouwd gezicht dat meebeweegt van oude school naar nieuwe school voor de jongere in een kwetsbare positie.

De pilot 'geen brug te ver' richt zich op de extra kwetsbare groep van ISK-leerlingen. Deze groep is vaak de taal nog niet geheel machtig, heeft soms geen ondersteunend netwerk, moet wennen aan een nieuwe cultuur, heeft soms dingen gezien die de gemiddelde Nederlandse leerling gelukkig nooit zal zien en krijgt daarnaast te maken met alle onzekerheden en twijfels die een overstap naar het mbo voor iedereen met zich meebrengt. Voor die groep helpt het project Start and go mbo met het aanbieden van extra (taal)ondersteuning op de nieuwe school.

Met deze vijf pilots probeert het project Start and go mbo een vangnet te bieden voor jongeren in een kwetsbare positie bij de overstap van v(s)o naar mbo en te helpen bij een succesvolle overstap. In het onderstaande figuur hebben wij geprobeerd de vijf pilots en de fase van de overstap waarin zij plaatsvinden visueel weer te geven.

In het schooljaar 2018 – 2019 kwamen wij erachter dat door het harde werken aan het opzetten van de activiteiten binnen pilots de communicatie tussen de pilots soms beter kon. Er werd soms dubbel werk verricht of het was niet duidelijk onder welke pilot een activiteit nu het beste tot zijn recht kwam. Om deze reden heeft de projectleiding in schooljaar 2019 – 2020 nog meer dan voorheen zich opgesteld als verbindende factor tussen de pilots en actief gelet op de onderlinge communicatie.

We zullen nu kort de vijf pilots apart behandelen. Waar komen de pilots vandaan, welke activiteiten hebben zij ondernomen in schooljaar 2019 – 2020 en waar staan ze nu? We beginnen met ‘samen verantwoordelijk’.

De pilot 'samen verantwoordelijk' richt zich vooral op beleidsniveau. Er worden daardoor ook geen leerlingen/studenten direct geholpen. Hierdoor komt 'samen verantwoordelijk' ook niet terug in de cijfers van ondersteunde jongeren door Start and go mbo.

In 2018 – 2019 heeft deze pilot een vragenlijst afgenomen bij diverse onderwijsprofessionals in het vmbo en mbo.⁴ Uit de resultaten en daarop volgende bijeenkomsten met belanghebbenden zijn een drietal⁵ doelen geformuleerd:

- Het opstellen van sociale routekaarten onderwijs en onderwijs/zorg.
- De pilot wil samenwerken met het project 'taste their future' waar vo-docenten een kijkje nemen bij een mbo en er wordt onderzocht om ook een 'taste their past' traject op te zetten voor mbo-docenten.
- Er wordt gekeken naar het oprichten van een denktank met professionals uit het vo, het mbo en studenten ter bevordering van de samenwerking en overstap v(s)o – mbo.

In het schooljaar 2019 – 2020 is er hard gewerkt aan de sociale routekaart. Hierbij is contact gezocht met het schakelpunt onderwijs-werk van het RBL Midden-Gelre. Zij hebben een dergelijke routekaart voor die overgang. De lessen die daaruit getrokken kunnen worden, worden gebruikt voor het opstellen van de routekaart voor de overgang vo – mbo. Daarnaast is er input gevraagd aan diverse partijen en andere pilots. De bedoeling is om de routekaart verder af te ronden in het huidige schooljaar en mee te nemen binnen het nieuwe programma.

Voor 'taste their past' zijn contacten gelegd met 'taste their future' zoals gepland. Er hebben projectleden van Start and go mbo meegedaan met 'taste their future' en zij zouden ook aan de evaluatiemomenten deelnemen. Helaas heeft covid-19 ervoor gezorgd dat men niet bij deze evaluatie aanwezig kon zijn. Het animo voor het idee van 'taste their past' was echter groot dus zal Start and go mbo het idee overdragen aan de LRA en proberen het op die manier te borgen.

Voor de denktank oprichten zijn de eerste stappen gezet zoals aangekondigd in het vorige jaarverslag. Er waren deelnemers bekend en er zou halverwege maart begonnen worden met het inventariseren van onderwerpen. Toen volgde de lockdown. Hoewel er nog geprobeerd is om de denktank online vorm te geven lagen de prioriteiten van de beoogde deelnemers begrijpelijkerwijs bij het verzorgen van scholing binnen de nieuwe situatie. Ook leefde er de angst dat online de benodigde verbinding tussen deelnemers onvoldoende gevoeld zou worden. In die situatie kon er helaas geen denktank opgezet worden.

Behalve de benoemde doelen heeft de pilot zich ook beziggehouden met het verder promoten van het gehele project Start and go mbo. Bij diverse scholen is (nogmaals) het project onder de aandacht gebracht en ook bij de LRA is het project bij overleg aanwezig geweest. Ten slotte heeft de pilot een gesprek geïnitieerd met pro-scholen en mbo-entree om te zien of het project nog van waarde kon zijn in die specifieke overstap. De conclusie was dat deze scholen elkaar voldoende konden vinden en ondersteuning was op dit moment dus niet nodig.

---

⁴ De resultaten en een uitgebreide omschrijving van de vragenlijst kunt u vinden in het Start and go mbo jaarverslag 2018 – 2019. Ook de bij andere pilots zullen wij slechts kort verwijzen naar 2018 – 2019 en nodigen wij u uit een uitgebreider verslag over dat schooljaar te lezen in het jaarverslag. Het jaarverslag kunt u vinden en/of opvragen op: www.start-and-go-mbo.nl.

⁵ Er was in eerste instantie een vierde doel (het structureel faciliteren van de warme overdracht) maar dit doel is onder gebracht bij de pilot 'warme overdracht'.

Zachte landing

De pilot ‘zachte landing’ helpt bij het realiseren van een goede voorbereiding op de mbo-studiekeuze van de leerlingen. Dit wordt deels in groepen gedaan, maar ook met individuele trajecten.

In 2018 – 2019 heeft de pilot zich gericht op activiteiten ondernemen voor vo-leerlingen om hen te ondersteunen bij hun keuze voor een vervolgopleiding. De activiteiten die zoal zijn opgezet zijn met leerlingen meegaan op bezoek bij een mbo-school op een open dag of meeloopdag, voorlichting geven op vo-scholen door een mbo-docent met betrekking tot de werkwijze en richtingen op het mbo en het tot stand brengen van individuele contacten tussen leerling en vervolgschool. De feedback van de leerlingen op deze trajecten was positief.

De pilot heeft, zo ver mogelijk, achterhaald of de leerlingen die in 2018 – 2019 geholpen zijn nog steeds op het mbo zitten. Dit is gelukt bij 30 van de 47 geholpen overstappers. Van die dertig zit 68% procent nog steeds op het mbo en 64% nog steeds op de originele opleiding. Dit betekent dat het merendeel vooralsnog de juiste studiekeuze heeft gemaakt. De studenten hebben zelf toegegeven dat zij zonder hulp van zachte landing minder gedegen onderzoek gedaan zouden hebben naar een vervolgopleiding. Hoewel het onmogelijk is om de precieze invloed van zachte landing op het studiesucces aan te geven, is het wel mogelijk om te zeggen dat zachte landing een substantiële bijdrage levert aan het creëren van een goede uitgangspositie voor de studenten. Hierbij is wel van belang dat er verder onderzocht moet worden waarom de andere 32% is uitgevallen en of de pilot hierop zou kunnen inspelen.

In het jaar 2019 – 2020 zijn de activiteiten verder ingezet en is er een activiteitenkalender verspreid via social media zodat leerlingen en begeleiders nog duidelijker hebben wanneer ‘zachte landing’ iets heeft georganiseerd. In 2019 – 2020 hebben in totaal 29 leerlingen meegedaan aan voorlichtingsactiviteiten. Doordat dit het tweede jaar was dat deze activiteiten werden ondernomen was er een sterker netwerk waar de lijntjes korter waren. Leerlingen konden dus sneller en gerichter geholpen worden. Daar covid-19 fysieke bijeenkomsten onmogelijk maakte en ook invloed had op open dagen, is er nog meer individueel ondersteund. Leerlingen kregen bij hulpvragen digitaal extra informatie toegestuurd en waar mogelijk werden contacten gelegd tussen leerling en vervolgschool. De leerlingen gaven, net als vorig schooljaar, aan dat zij dit zeer op prijs stelde. Zij gaven ook aan dat zij zonder extra hulp en ondersteuning bepaalde onderzoeksactiviteiten met betrekking tot een vervolgopleiding niet zouden hebben durven ondernemen. Juist voor deze kwetsbare groep is deze ondersteuning dus onontbeerlijk.

In 2019 – 2020 is er verder ingezet op het opzetten van een peer2peer coachingstraject met studentcoaches uit het mbo en leerlingen uit het vo.⁶ Er zijn eerst 13 professionals getraind in de peer2peer methodiek. Daarna zijn er door deze professionals twee trainingen aan 11 vo-leerlingen in hun laatste jaar van het vo en 2 trainingen aan 11 mbo-studenten gegeven. De eerste gemeenschappelijke bijeenkomst waar de studenten aan leerlingen gematcht werden vond plaats op 12 maart 2020. Dit was ook de dag dat thuiswerken het devies werd en fysieke bijeenkomsten gelimiteerd werden. Het peer2peer traject is dus ondanks enthousiasme bij professionals, studenten en leerlingen niet goed van de grond kunnen komen. Hoewel er geprobeerd is contact te onderhouden en er gekeken is wat wel mogelijk was, waren de covid-19 maatregelen een te groot struikelblok om het traject goed in te gaan. De trainingen voor het peer2peer traject gaven echter voldoende aanleiding om peer2peer door te zetten. In het schooljaar 2020 – 2021 is het weer opgestart en het initiatief wordt verlengd tot maart 2021. Hoe het traject precies ingevuld wordt is nu nog onduidelijk

---

⁶ Dit stond al gepland in 2018 – 2019 maar is toen vertraagd.

aangezien we op het moment van schrijven in de tweede covid-19 golf zitten en de maatregelen daaromtrent nog onduidelijk zijn.

Warme overdracht

De pilot 'warme overdracht' is aanvullend op het project Warme overdracht en het programma Sluitende keten van de LRA. Vanuit de pilot wordt er met name meegedacht over hoe er een meer eenduidige omschrijving van warme overdracht kan komen en hoe die te implementeren. Daarnaast loopt er sinds schooljaar 2017 – 2018 de pilot warme overdracht bij 't Venster waar de ondersteuningscoördinator meegaat naar het kennismakingsgesprek op de nieuwe mbo-school bij leerlingen die daar behoefte aan en/of baat bij hebben.

De pilot warme overdracht heeft in schooljaar 2018 – 2019 samen met de professionals uit het werkveld het proces van de warme overdracht inhoudelijk en procesmatig beschreven. Hier zijn diverse bijeenkomsten over geweest met de critical friends van de pilot. Daarnaast zijn er bij de pilot warme overdracht van 't Venster een tiental studenten ondersteund door de ondersteuningscoördinator tijdens hun intake proces.

In schooljaar 2019 – 2020 heeft de pilot de bevindingen van de bijeenkomsten met het netwerk van critical friends omgezet naar een handreiking en informatiefolder die het proces van de warme overdracht beschrijft. Beide documenten zijn terug te vinden op de website Start and go mbo.⁷ Deze folder en handreiking zouden gepresenteerd worden op een bijeenkomst in maart 2020. Door de covid-19 maatregelen kon deze bijeenkomst niet doorgaan. Hoewel de handreiking en folder digitaal verspreid zijn, is het de binding met het proces en de handreiking niet ten goede gekomen dat de bijeenkomst niet door kon gaan. Wel is er met scholen, bijvoorbeeld Mariendael en Briant College, besproken hoe zij de gemaakte handreiking in zouden kunnen zetten op hun school. Er wordt in schooljaar 2020 – 2021 nog extra aandacht besteed aan het bekendmaken van de handreiking binnen het netwerk van de projectgroep en de LRA.

In schooljaar 2019 – 2020 was het verder de bedoeling dat er een pilot gedraaid zou worden met de handreiking warme overdracht op een tweede vo-school. Hiertoe waren de contacten al gelegd en een vo-school bereid gevonden. De pilot zou meehelpen bij het opzetten van een duurzaam proces op die school. Helaas, maar begrijpelijkerwijs, lagen de prioriteiten van de school in het schooljaar 2019 – 2020 bij het omgaan met de covid-19 maatregelen en voelde zij onvoldoende ruimte om ook de pilot zorgvuldig uit te voeren.⁸

De pilot op 't Venster is ook in schooljaar 2019 – 2020 doorgezet. In 2018 – 2019 waren er 10 deelnemers aan de pilot. Zij zaten eind mei 2020 allemaal nog steeds op hun gekozen opleiding! In schooljaar 2019 – 2020 zijn er door de ondersteuningscoördinator 5 leerlingen geholpen bij de overstap naar het mbo middels de pilotwerkwijze. Zij zijn allemaal gestart in augustus 2020 op hun nieuwe opleiding. Ook bij dit deel van de pilot zijn de gevolgen van covid-19 echter merkbaar geweest. Het was een stuk lastiger om warme overdrachten te organiseren door de schoolsluiting en hierdoor zijn er dus minder jongeren geholpen dan gehoopt.

---

⁷ <https://www.start-and-go-mbo.nl/uncategorized/handreiking-en-informatiefolder-warme-overdracht/>

⁸ De pilot wordt ook niet meer ingezet aangezien daar binnen het nieuwe regionale programma vsv geen ruimte meer voor is. Zie voor meer informatie het hoofdstuk over het nieuwe regionale programma en de toekomst van Start and go mbo.

De pilot doorstroomcoaches helpt jongeren die extra ondersteuning nodig hebben bij de overstap van v(s)o naar mbo boven op de reguliere hulp vanuit school en eventuele extra activiteiten van Start and go mbo. De doorstroomcoaches beginnen de begeleiding ruim voor de overstap en blijven verbonden aan de student voor het eerste halfjaar dat zij op het mbo zitten. Zodoende is er een bekend gezicht gedurende de gehele overstap.

In schooljaar 2018 – 2019 hadden wij twee doorstroomcoaches. Zij hebben gezamenlijk in dat schooljaar 43 leerlingen geholpen bij de overstap met een individueel en gepersonaliseerd traject. Na afloop van een traject wordt het traject geëvalueerd met de student. De resultaten hiervan waren positief tot zeer positief. De leerlingen waarderen de hulp en persoonlijke interactie. Een leerling die eigenlijk geen zin had in begeleiding was achteraf toch blij met de hulp. Een andere leerling gaf aan te willen stoppen met het traject omdat ze op eigen benen wilde staan. Hier is gehoor aan gegeven aangezien het succes van de doorstroomcoach afhankelijk is van de welwillende houding van de leerling. De trajecten en evaluaties werden behandeld in het wekelijkse overleg van de pilot om zodoende van elkaars expertise en ervaringen te leren. Naast de hulptrajecten hebben de doorstroomcoaches 2018 – 2019 gebruikt om naamsbekendheid te geven aan dit nieuwe initiatief.

In schooljaar 2019 – 2020 is deze naamsbekendheid en het opbouwen van een stevig netwerk wederom een onderdeel geweest van de werkzaamheden van de pilot doorstroomcoaches. Verschillende scholen en instanties zijn bezocht door een of meerdere van de doorstroomcoaches om voorlichting te geven en eventuele zorgen weg te nemen. Door het netwerk proactief en veelvuldig te benaderen wordt een sterke basis gelegd van waaruit de studenten geholpen kunnen worden. Aanmelding verliep zowel via persoonlijke contacten met de scholen als via het aanmeldformulier op de website. Er was een grote verscheidenheid aan scholen die leerlingen aanmeldde bij de pilot. Veel scholen in de omgeving Arnhem e.o. waren vertegenwoordigd, evenals verschillende instanties die leerlingen doorstuurde. Ook in de scholen waar de leerlingen uiteindelijk heen zijn gegaan is een grote verscheidenheid te zien. Dit grote netwerk zien wij als een duidelijk succes van de pilot.

In schooljaar 2018 – 2019 was de pilot doorstroomcoaches een dusdanig succes dat er besloten is om in 2019 – 2020 een extra doorstroomcoach aan te nemen voor 0,4 fte. In totaal waren er in schooljaar 2019 – 2020 dus drie doorstroomcoaches actief. Bij de werving werd specifiek gekeken naar een goede mix van ervaring en expertise binnen het team van doorstroomcoaches. Zodoende had de pilot in schooljaar 2019 – 2020 een doorstroomcoach werkzaam op het vso, een doorstroomcoach werkzaam op het mbo en een doorstroomcoach met ervaring met entree-onderwijs.

De drie doorstroomcoaches hebben in schooljaar 2019 – 2020 gezamenlijk 145 studenten bijgestaan in hun overstap. De ene keer kon dit een kortlopend en klein hulptraject zijn, de andere keer was dit een intensief traject met huisbezoeken en meerdere interventies. Alle trajecten werden net als in schooljaar 2018 – 2019 intern geëvalueerd en besproken tijdens het wekelijkse doorstroomcoach overleg.

Ook de pilot doorstroomcoaches werd geraakt door de covid-19 maatregelen. De pilot leunt op persoonlijke contacten tussen de leerling/student en coach. Dit was lastiger te realiseren door de diverse maatregelen die de overheid heeft genomen. Zo verliep het contact digitaal wat de totstandkoming van een vertrouwensband tussen coach en student bemoeilijkte. Juist die vertrouwensband is belangrijk in het succesvol zijn van deze pilot. Daarnaast merkte de pilot dat het thuiszitten voor jongeren met een complexe thuissituatie niet bevorderlijk is. De motivatie van

leerlingen en studenten ging soms achteruit door alle covid-19 maatregelen en daaruit voortvloeiende effecten op de levens van jongeren. Ten slotte konden een aantal voorlichtingsactiviteiten van de doorstroomcoaches bij scholen en instanties niet doorgaan door de maatregelen.

Geen brug te ver

De pilot ‘Geen brug te ver’ richt zich op nieuwkomers voornamelijk afkomstig van de ISK die zijn overgestapt naar het mbo. Ondanks dat er grote stappen zijn gemaakt in de ISK wil dit niet altijd zeggen dat iedere leerling al klaar is voor het reguliere mbo-onderwijs na de wettelijk bekostigde twee jaar ISK-onderwijs. Zo kunnen er nog zaken uit hun verleden spelen, lopen er procedures rondom de verblijfsvergunning, is taal vaak nog een probleem en is er nog nauwelijks ervaring opgedaan met de nieuwe (onderwijs)cultuur. In een poging te voorkomen dat zij uitvallen verzorgt de pilot ‘geen brug te ver’ extra ondersteuning op taalgebied en bij andere obstakels, op bijvoorbeeld sociaal-emotioneel vlak, waar deze jongeren tegenaan lopen.⁹

In schooljaar 2018 – 2019 is er begonnen met het geven van extra ondersteuning aan ex-ISK leerlingen op de ontvangende school. De extra begeleiding (sociaal-emotioneel en “goed landen”) wordt gedurende de eerste vier maanden op de nieuwe opleiding gegeven. De extra taalondersteuning kan langer gegeven worden en hier kan ook in het tweede jaar nog aan deelgenomen worden.¹⁰ In 2018 – 2019 zijn er evaluaties afgenomen met verschillende partijen (ondersteuners/docenten/studenten) en de uitkomsten daarvan zijn meegenomen naar schooljaar 2019 – 2020.

In het schooljaar 2019 – 2020 is de extra begeleiding voortgezet op diverse locaties van Rijn IJssel en op Leerpark Presikhaaf. In totaal zijn er 187 studenten geholpen in schooljaar 2019 – 2020. Van deze studenten zat 91 procent nog op de opleiding aan het begin van schooljaar 2020 – 2021. Wederom zijn er diverse evaluaties geweest. De studenten zijn ook dit jaar weer positief over de extra ondersteuning en zien er duidelijke meerwaarde in. Ook docenten zien in overgrote mate een toegevoegde waarde in de extra ondersteuning die de studenten ontvangen van ISK-ondersteuners. Zij zien de studenten uit hun schulp kruipen door de extra begeleiding. Daarnaast zijn er korte lijnen en leren mbo-docenten van ISK-docenten en vice versa. Uit de evaluaties kwam verder naar voren dat de roostering van de extra ondersteuning een probleem blijft. Het is lastig om voor studenten uit verschillende opleidingen een goed moment te vinden waarop zij ondersteuning kunnen krijgen waarbij er geen conflict is met het reguliere programma. Daarnaast blijft het belangrijk om de verschillende partijen (docent, loopbaancoach, roosterbureau en ondersteuner) goed op de hoogte te houden van elkaars werk.

Behalve de ondersteuning heeft de pilot in schooljaar 2019 – 2020 actief het netwerk van mbo-scholen binnen de LRA bezocht om hen te informeren over de extra begeleiding en hulp die geboden kan worden en de behoefte daarnaar te inventariseren. Wanneer er een hulpvraag is dan is de pilot bereid mee te denken en te kijken hoe er ondersteund kan worden.

---

⁹ De bekostiging voor ‘geen brug te ver’ loopt enerzijds via Start and go mbo (een deel van de extra begeleiding) en anderzijds vanuit andere bekostiging (deel van de extra begeleiding en extra taalondersteuning). De grens tussen extra begeleiding en taalondersteuning is echter niet altijd helder te trekken. Wij behandelen in dit deel over ‘geen brug te ver’ inhoudelijk dan ook beide vormen van ondersteuning voor de jongeren. Bij het totaal van de door Start and go mbo geholpen jongeren tellen wij, ondanks dat wij de hulp deels bekostigen, de jongeren van ‘geen brug te ver’ echter niet mee om de cijfers zo zuiver mogelijk te houden.

¹⁰ De extra taalondersteuning wordt binnen alle niveaus op Rijn IJssel verzorgd.

Een ander probleem dat naar voren kwam in schooljaar 2018 – 2019 was dat niet altijd duidelijk is voor een opleiding wie er nieuwkomer is en recht heeft op extra ondersteuning. Dit probleem deed zich ook voor in schooljaar 2019 – 2020 waardoor op sommige plekken de ondersteuning laat op gang kwam omdat niet duidelijk was wie er korter dan zes jaar in Nederlands was. Om hierop in te spelen zijn ISK leerlingen in ieder geval opgenomen in het programma sluitende keten van de LRA en worden zij gemonitord. Daarnaast is er ingezet op, en wordt er verder gewerkt aan, het beter zichtbaar maken van ex-ISK leerlingen in de administratiesystemen van Rijn IJssel.

Ook de pilot geen brug te ver ontquam niet aan de covid-19 maatregelen. De extra ondersteuning werd bemoeilijkt door thuiswerken. Relatief snel is er echter begonnen met digitaal ondersteunen van de leerlingen. Hierbij werd wel de kwetsbaarheid van deze specifieke doelgroep duidelijk aangezien velen geen eigen laptop en/of internetaansluiting hadden en sommigen over onvoldoende digitale vaardigheden beschikte. Het regelen van laptops voor deze groep kwam wel snel op gang. Naast deze problemen werd de doelgroep extra geraakt door de diverse maatregelen. Zij hebben al weinig sociale contacten en door het wegvallen van bijbaantjes en sporten werd hun sociale kring nog kleiner en kwamen ze minder in aanraking met de Nederlandse taal.

Lessen van een crisis

U heeft al kunnen lezen dat de ex-ISK leerlingen niet de enige waren die last hadden van de covid-19 maatregelen. Iedereen heeft er mee te maken gehad en bij de verschillende pilots hebben we al aangestipt hoe die pilot ermee om is gegaan. Veel activiteiten konden geen doorgang vinden en/of moesten online plaatsvinden waar de interactie toch minder is. Dit is uiteraard jammer, zeker gezien het feit dat in dit laatste projectjaar de pilots eigenlijk op volle sterkte hadden moeten draaien. Wij zijn bij Start and go mbo echter van mening dat we niet te lang moeten blijven stilstaan bij wat er allemaal niet door kon gaan, maar liever kijken we hier nog even kort naar welke algemene lessen wij hebben opgedaan in deze covid-19-crisis.

Het is volgens ons van belang om goed te blijven communiceren. Wij kwamen erachter dat in het begin van de covid-19-crisis de meeste organisaties de blik naar binnen keerden. Dit is begrijpelijk aangezien alle aandacht uitging naar het zo goed mogelijk voortzetten van het primaire proces, lesgeven. Nu we alweer een tijdje te maken hebben met maatregelen in meer of mindere mate moeten we, ons inziens, ook weer meer elkaar (digitaal) gaan opzoeken. Vanaf het begin van het project Start and go mbo hebben wij ons hard gemaakt voor een goede communicatie en korte lijnen tussen de diverse scholen. Dit draagt bij aan een goede overstap voor jongeren. We moeten zorgen de communicatie weer op te pakken waar dit nog niet het geval is. Op die manier worden leerlingen die dit, of volgend, jaar de overstap maken niet dubbel geraakt door de maatregelen.

Binnen het publieke debat is er al de nodige aandacht geweest voor de effecten die de maatregelen hebben op jongeren en volwassenen met een risicovolle thuissituatie. Een deel van de jongeren met een lastige thuissituatie valt onder de doelgroep kwetsbare jongere bij de overstap van v(s)o naar mbo en meer thuiszitten is voor hen dus geen goede situatie. We merkte daarnaast bij de verschillende pilots dat het lastig was contact te krijgen en er leek sprake te zijn van een verminderde motivatie bij de jongeren.

Hoewel er veel nadelige effecten te benoemen zijn van de covid-19-crisis zijn er ook positieve punten te benoemen. Deze willen we hier dan ook aanstippen. Doordat alles nu ineens digitaal moest heeft het digitale lesgeven een enorme impuls gekregen. Er zijn inmiddels meer studenten die overweg kunnen met digitale licenties en zij krijgen meer oefening in digitale vaardigheden. Daarnaast is er noodgedwongen extra aandacht geweest voor het zorgen dat iedereen een laptop of ander device kan

gebruiken. Er zijn nu dus veel meer jongeren in een kwetsbare positie die toegang hebben tot de digitale wereld en hierdoor ook makkelijker bij informatie kunnen komen.

Dit brengt ons tot ons laatste punt met betrekking tot de covid-19-crisis. Er is enorm veel informatie te vinden online over opleidingen. Doordat nu echter veel open dagen niet door konden gaan, hebben scholen extra aandacht besteed aan een nog betere digitale informatievoorziening in de vorm van filmpjes, online open dagen en andere digitale middelen. Deze extra informatiebronnen zijn ook na de crisis nog uitstekend in te zetten bij het ondersteunen van jongeren bij de overstap van v(s)o naar mbo. Het zou een mooie uitkomst kunnen zijn van deze crisis als we alle extra digitale informatie die nu beschikbaar is gekomen makkelijk vindbaar voor leerlingen en begeleiders maken. Wij weten dat de LRA daar al mee bezig is. Dit vinden wij een positieve ontwikkeling. Een pilot als 'zachte landing' heeft laten zien hoezeer extra informatievoorziening kan helpen bij het maken van een succesvolle overstap voor jongeren in een kwetsbare positie.

Communicatie

Gedurende de gehele looptijd van Start and go mbo hebben wij geprobeerd ook vanuit het project te zorgen voor een goede informatievoorziening. Hiertoe hebben wij fysieke bijeenkomsten georganiseerd, social media kanalen ingezet, filmpjes gemaakt en de website www.start-and-go-mbo.nl ontwikkeld.

In schooljaar 2019 – 2020 hebben wij allereerst op 21 november 2019 ons jaarverslag 2018 – 2019 gepresenteerd tijdens een bijeenkomst. Later diezelfde dag hebben wij een workshop verzorgd op de expertmeeting vsv regio Arnhem. Beide bijeenkomsten werden positief ontvangen en wij hebben daar ook ons netwerk vergroot.

Gedurende het jaar hebben wij diverse promotiematerialen verspreid. Daarnaast zijn er diverse informatiefolders en handreikingen gemaakt en geprint. Al deze materialen hebben wij bij de diverse bezoeken aan scholen en instanties verspreid.

Alle materialen, evenals het jaarverslag, zijn te vinden op onze website. Op de website hebben wij verder geregeld nieuwsberichten geplaatst. Ons nieuws hebben wij verder verspreid via onze nieuwsbrief aan de critical friends. De critical friends zijn de experts binnen ons netwerk die meedenken bij pilots en ons van feedback voorzien.

In 2019 – 2020 hebben wij onze aanwezigheid vergroot op diverse social media kanalen. U kunt links naar deze social media kanalen vinden op onze website. Zo hebben wij diverse filmpjes op YouTube gezet. Daarnaast hebben we meerdere berichten gepost op LinkedIn, Facebook en Instagram. Deze laatste twee kanalen hebben wij vooral ingezet om ons bereik bij de leerlingen en toekomstige overstappers te vergroten.

Ten slotte zijn wij op het moment van schrijven de laatste hand aan het leggen aan een nieuwe film. In deze film zullen wij onder andere teruggaan naar de leerlingen uit onze vorige film om te horen en te zien hoe het hen sindsdien is vergaan. Deze film zal getoond worden tijdens de presentatie van het eindverslag en zal ook op YouTube en onze website terug te vinden zijn.

Start and go mbo en een duurzame toekomst

Start and go mbo is gestart in 2017 en de afspraak was dat het zou lopen tot en met 2020 vanwege de looptijd van het huidige regionale programma. In het regionale vsv-programma van 2021 – 2024 wordt Start and go mbo ondergebracht in Team Overstap, samen met het Schakelpunt onderwijs-werk en de Sluitende keten. Naast Team Overstap komt er in het nieuwe regionale programma ook een Team Verzuim en een Team Overbelasten.

Op het moment van schrijven zijn de gesprekken over hoe de pilots van Start and go mbo precies terugkomen in de uitvoering van dit programma nog in volle gang. Wat wij hier in dit eindverslag nog wel willen vermelden is wat er al bekend is en welke aanbevelingen wij het netwerk dat bezig gaat met het nieuwe programma willen meegeven.¹¹

In Team Overstap in het nieuwe programma zullen zoveel mogelijk “handen” naar de jongeren gaan. Dit zorgt ervoor dat we de afgelopen tijd hebben gekeken welke pilots we mee zouden willen nemen en welke pilots er geborgd moeten worden. Duidelijk is dat de pilots ‘samen verantwoordelijk’ en ‘warme overdracht’, die beide vooral beleidsmatig van aard zijn, niet terug zullen keren in het nieuwe regionale vsv-programma. Voor de warme overdracht geldt dat het proces dat wij samen met onze critical friends gemaakt hebben, bruikbaar is voor professionals in de regio. Binnen Team Overstap zal dit proces onder de aandacht gebracht worden. Voor de pilot op ‘t Venster geldt dat de warme overdracht nu al breder gedragen wordt dan dat wij hadden gefaciliteerd. Inzet vanuit het project is dan ook niet meer noodzakelijk. Voor ‘samen verantwoordelijk’ geldt dat de sociale routekaart waarmee we bezig waren, opgenomen wordt in de opdracht voor Team Overstap. Dit zal daar een vervolg krijgen. Verder zien wij het “samen verantwoordelijk” terugkomen in het nieuwe regionale programma, omdat hierin netwerksamenwerking wordt gestimuleerd. Niet alleen binnen Team Overstap, maar ook binnen de drie thema’s. Daarnaast hopen we dat we de LRA voldoende hebben geïnspireerd met onze ideeën voor een denktank en dat zij dit concept verder uit zullen gaan werken.

Waar samen verantwoordelijk en warme overdracht vooral beleidspilots waren, zijn ‘zachte landing’ en ‘doorstroomcoaches’ pilots waar de focus op de activiteiten voor de jongeren liggen. De ontwikkelde activiteiten en geleerde lessen kunnen dan ook goed overgenomen worden door team overstap van het nieuwe programma.

De pilot ‘zachte landing’ heeft diverse voorbereidingsactiviteiten ontwikkeld op het gebied van de overstap. Deze activiteiten zijn opgenomen in een activiteitenkalender en deze moet terechtkomen op een plek waar alle partijen erbij kunnen. Het netwerk dat ‘zachte landing’ heeft opgebouwd zal ook blijven bestaan. Dit netwerk zou ook meegenomen moeten worden binnen het nieuwe Team Overstap. Binnen iedere organisatie zou er verder volgens ons een vast aanspreekpunt moeten zijn voor de mogelijkheden tot activiteiten in het kader van een zachte landing, zodat meer jongeren gebruik kunnen maken van de activiteitenkalender. Zodoende krijgen jongeren in een kwetsbare positie een betere kans om goed te landen op het mbo. Ten slotte is het van belang dat er aandacht blijft voor ontmoetingsmomenten tussen v(s)o en mbo. Dit kan in de vorm van gezamenlijke lessen of in de vorm van de peer2peer methodiek. Zoals al aangegeven is het peer2peer traject verlengd tot minimaal maart 2021 en hopelijk kan het daarna een plek vinden binnen het nieuwe programma.

De pilot doorstroomcoaches is een succes geweest binnen ons huidige project. Binnen het nieuwe programma verwachten wij dan ook een rol voor de doorstroomcoaches. Er wordt ook naar hen verwezen in het visiedocument. De drie doorstroomcoaches die momenteel actief zijn kunnen dan

---

¹¹ U kunt het volledige ondersteuningsprogramma vsv in de regio Arnhem voor de periode 2021 – 2024 terugvinden in de nieuwsberichten op de website www.start-and-go-mbo.nl.

doorgaan met de hulp die zij bieden bij de overstap. Hierbij hebben wij wel een aantal aanbevelingen voor het nog effectiever maken van de doorstroomcoaches. Wij hebben gemerkt dat wanneer een doorstroomcoach ook andere werkzaamheden heeft op een bepaalde school de benaderbaarheid en bekendheid van hem/haar daar velen malen groter is. Om te zorgen dat de bekendheid van de coaches vergroot wordt, is het handig om in het nieuwe programma de mogelijkheid te creëren voor doorstroomcoaches om spreekuren te houden op scholen. Zo kunnen docenten en leerlingen binnenlopen met vragen en kunnen de coaches hun bekendheid vergroten. Hierbij is het wel belangrijk dat de doorstroomcoach onafhankelijk van de school blijft en dus bijvoorbeeld onder Team Overstap blijft vallen. Dit om de focus op de student en zijn/haar belangen te kunnen houden. Wanneer dit gebeurt en de doorstroomcoaches blijven actief de verbinding zoeken met scholen waar jongeren in een kwetsbare positie op zitten, dan zien wij een duurzame toekomst voor de doorstroomcoaches in de regio Arnhem.

Dan is er ten slotte nog de pilot 'geen brug te ver'. Deze pilot werd deels bekostigd vanuit Start and go mbo. Het taalonderwijs, dat niet werd bekostigd vanuit Start and go mbo, zal voortgezet moeten worden vanuit de diverse scholen. Positief hierbij is dat de noodzaak van deze extra ondersteuning door steeds meer scholen wordt onderschreven. Hoe dit, en de extra begeleiding die deels bekostigd werd vanuit Start and go mbo, in het nieuwe programma bekostigd gaat worden is nog niet duidelijk. Er zijn al wel stappen gezet om de ondersteuning vanuit de pilot voor ex-ISK-studenten voort te zetten, maar op het moment van schrijven zijn de resultaten daarvan nog niet bekend. Wij hebben echter goede hoop op een voortzetting van de activiteiten voor ex-ISK-studenten. In het visiedocument van nieuwe vsv-programma van de regio Arnhem wordt namelijk in het bijzonder en specifiek aangegeven dat binnen alle drie de pijlers er extra aandacht zal zijn voor de extra kwetsbare positie van ISK-leerlingen. Wij gaan er dan ook vanuit dat de pilot geen brug te ver in een vorm ook in het nieuwe programma terug zal komen.

Conclusie

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit eindverslag. In 2017 bestond Start and go mbo uit een aantal vragen geschreven op een vel die waren uitgewerkt door middel van post-its (zie website Start and go mbo). In de jaren die daarop volgde zijn die vragen niet alleen beantwoord, er zijn ook oplossingen gezocht. Wij hebben een vijftal succesvolle pilots ontwikkeld en geïmplementeerd. Natuurlijk hebben wij, net als de rest van de samenleving, last gehad van covid-19 en de maatregelen daaromtrent. Dit heeft de pilots echter niet tegengehouden om zo goed en zo kwaad als het ging hun werkzaamheden voort te zetten. Dit is niet zonder succes gebleven.

In het projectplan werd onze ambitie opgenomen om een sluitend vangnet te creëren voor jongeren in een kwetsbare positie en om minimaal 70 van hen te ondersteunen bij het maken van de overstap van v(s)o naar mbo gedurende dit project. Na het eerste jaar van de implementatie van de pilots (2018 – 2019) stond de teller op 91 individuele deelnemers aan de pilots. Wij hadden ons streefgetal al gehaald. Wij zijn echter niet gaan rusten. In plaats daarvan zijn wij actief op zoek gegaan naar hoe de pilots verbeterd konden worden en in het afgelopen schooljaar hebben we 185 jongeren in een kwetsbare positie geholpen bij de overstap van v(s)o naar mbo. In totaal hebben wij gedurende het project daarmee 269 individuele deelnemers gehad.¹² Dit is geteld zonder de deelnemers aan de pilot geen brug te ver vanwege de verschillende vormen van financiering. Zouden wij hen meetellen dan wordt het een veelvoud aan deelnemers.

---

¹² Deelnemers die in beide schooljaren zijn ondersteund door Start and go mbo worden slechts eenmaal geteld. Zie de voetnoot bij bijlage C voor een toelichting.

Naast die getallen hebben wij een vangnet gecreëerd zoals wij wilde waarbij, wanneer nodig, de ene pilot de leerling overneemt van de andere pilot en hen zo helpt bij de transitie naar mbo-student. Wij hebben dus onze projectambitie en projectdoelen ruimschoots behaald. Waar wij misschien nog wel het trotst op zijn is echter de positieve feedback van professionals en deelnemers. De deelnemers waren in evaluaties enthousiast over de geboden hulp en zagen het nut hiervan in. Wij hopen dat zij allemaal een goede voortzetting hebben van hun schoolcarrière en succesvol zijn in hun toekomstplannen.

Als project hebben we zin om mee te gaan werken aan de overstap van onderwijs naar onderwijs binnen het nieuwe Team Overstap van het vsv-programma van de regio Arnhem. Wij hopen dat onze ervaringen, kennis en lessen daar een goede plek vinden. Enkele leden van dit project zullen binnen het nieuwe programma een plek vinden en diegenen die niet direct betrokken zijn bij het nieuwe programma blijven uiteraard beschikbaar voor vragen.

Dan rest ons hier alleen nog om alle leden (oude en huidige), alle deelnemers, alle critical friends, de stuurgroep, de verschillende scholen en de LRA hartelijk te danken voor het meedenken en het enthousiasme van de afgelopen jaren.

Hartelijk dank!

Team Start and go mbo
Arnhem, 8 december 2020

Bijlage A: Tabellen met uitgezette acties en ondersteunde jongeren 2019 - 2020

Pilot zachte landing

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
PEER2PEER TRAJECT	11
VOORLICHTINGSACTIVITEITEN	29
TOTAAL AANTAL INDIVIDUELE DEELNEMERS	38

Pilot warme overdracht

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
WARME OVERDRACHT 'T VENSTER	5
TOTAAL AANTAL INDIVIDUELE DEELNEMERS	5

Pilot doorstroomcoaches¹³

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
DOORSTROOMCOACH	145
TOTAAL AANTAL INDIVIDUELE DEELNEMERS	145

Pilot geen brug te ver

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
EXTRA BEGELEIDING	187
TOTAAL AANTAL INDIVIDUELE DEELNEMERS	187

Totaal ondersteunde jongeren Start and go mbo 2019 – 2020¹⁴

	AANTAL (INDIVIDUELE) DEELNEMERS
PROJECT START AND GO MBO	185

¹³ Er zijn per student meerdere acties en hulptrajecten uitgezet. In het belang van de privacy hebben wij besloten alleen aan te geven hoeveel studenten de doorstroomcoaches ondersteunen en niet in te gaan op individuele trajecten.

¹⁴ De pilot 'Geen brug te ver' is niet meegenomen omdat daar ook financiering vanuit andere bekostiging in zit. Verder hebben wij deelnemers die aan meerdere pilots deel hebben genomen slechts een keer geteld. Vandaar dat het getal niet overeenkomt met een optelsom van het aantal deelnemers van de verschillende pilots.

Bijlage B: Tabellen met uitgezette acties en ondersteunde jongeren 2018 - 2019

Pilot zachte landing

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
CHECKLIST	47
WORKSHOP	11
ENQUETES	11
MEELOOPMOMENTEN MET BEGELEIDING	60
ENQUETES (M.B.T. MEELOOPMOMENTEN)	16
INDIVIDUELE BEGELEIDINGSMOMENTEN	9
TOTAAL AANTAL INDIVIDUELE DEELNEMERS	47

Pilot warme overdracht

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
SPEEDDATES	2
WARME OVERDRACHT 'T VENSTER	10
TOTAAL AANTAL INDIVIDUELE DEELNEMERS	12

Pilot doorstroomcoaches¹⁵

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
DOORSTROOMCOACH	43
TOTAAL AANTAL INDIVIDUELE DEELNEMERS	43

Pilot geen brug te ver¹⁶

ACTIVITEIT	AANTAL DEELNEMERS
EXTRA ONDERSTEUNING (SEPTEMBER TOT DECEMBER)	155
EXTRA ONDERSTEUNING (JANUARI TOT JUNI)	115

Totaal ondersteunde jongeren Start and go mbo 2018 – 2019¹⁷

	AANTAL (INDIVIDUELE) DEELNEMERS
PROJECT START AND GO MBO	91

¹⁵ Er zijn per student meerdere acties en hulptrajecten uitgezet. In het belang van de privacy hebben wij besloten alleen aan te geven hoeveel studenten de doorstroomcoaches ondersteunen en niet in te gaan op individuele trajecten.

¹⁶ Er kan voor de pilot 'Geen brug te ver' geen totaal aantal ondersteunde jongeren gegeven worden. Sommige jongeren hebben in beide periodes deelgenomen aan de pilot en er is niet terug te halen hoeveel individuele studenten geholpen zijn. Voor volgend jaar wordt hier rekening mee gehouden zodat de totalen beter te onderscheiden zijn.

¹⁷ De pilot 'Geen brug te ver' is niet meegenomen omdat daar ook financiering vanuit andere bekostiging in zit. Verder hebben wij deelnemers die aan meerdere pilots deel hebben genomen slechts een keer geteld. Vandaar dat het getal niet overeenkomt met een optelsom van het aantal deelnemers van de verschillende pilots.

Bijlage C: Tabel met ondersteunde jongeren Start and go mbo

Start and go mbo

SCHOOLJAAR	AANTAL (INDIVIDUELE) DEELNEMERS¹⁸
2018 – 2019	91
2019 – 2020	185
PROJECT START AND GO MBO (DOEL 70)	269

---

¹⁸ De pilot 'Geen brug te ver' is niet meegenomen omdat daar ook financiering vanuit andere bekostiging in zit. Verder zijn er twee leerlingen geweest die in 2018 – 2019 en 2019 – 2020 hebben deelgenomen aan Zachte Landing. Ook zijn er vijf studenten die in beide jaargangen geholpen zijn door de doorstroomcoaches. Deze zeven worden dus van het totaal afgehaald. Hierdoor komen wij uit op een totaal van 263 en niet 270.